

Ministerens Stilling havde vakt Uro ude i Landet og havde vakt Harmen i Friskolekredse. Nu har jeg det bestemte Indtryk, at Ministeren har ønsket, at denne Sag skulde gaa af i Stilhed, og jeg har det Indtryk, at Ministeren føler, at han ogsaa her er gaaet videre, end han egentlig skulde, ved dette Cirkulære af 30. April 1914. Maa jeg først sige, at jeg ikke vidste, at Ministeren ikke kendte Lærerindens Fremstilling af denne Sag. Jeg synes, det havde været rimeligt, om Ministeren ogsaa havde kendt hendes Fremstilling, for den havde ogsaa væsentlig Betydning. Han har da ogsaa indrømmet, at havde han kendt den, havde Skrivelsen paa et enkelt Punkt faaet en anden Ordlyd, end den nu har faaet. Med Hensyn til Ministerens hele Fremstilling af Sagen forleden Dag maa jeg sige, at han efter min Mening den Dag fortolkede Skrivelsen paa en meget lempelig Maade. Han fortolkede den saaledes, at han i Virkeligheden foretog et Tilbage- tog, og dette Tilbage- tog foretog han paa den Maade, at han for det første fortolkede Skrivelsen i Strid med dens Ordlyd, et andet Sted fandt en Næse, som ingen rigtig har kunnet faa Øje paa før, og for det sidste Punkts Vedkommende indrømmede mig, at der burde foretages en Ændring af Valgmenighedsloven af 1903. Til sidst gjorde han sig lystig over mig ved at gengive Rigsdagstidenden noget urigtigt. Jeg skal nu tage frem Punkt for Punkt det, jeg her har nævnt.

Ærede Medlemmer kender den Del af Skrivelsen, som angaar det første Punkt. Jeg har citeret en stor Del af den. Ministeren citerede en mindre Del, men det var efter hans Skøn den vigtigste Del. Nu vil jeg sige, at jeg ikke alene for min egen Skyld, men ogsaa for Ministerens burde have citeret hele det første Afsnit af denne Skrivelse, og jeg havde intet tabt derved. Sagen er den, at det, jeg undlod at citere, undlod jeg ikke at citere, fordi det vilde virke hemmende ind paa mit Angreb. Thi nu maa jeg dog maaske værges mig mod det, som Ministeren sagde. Der laa i Ministerens Tale, ganske særligt et enkelt Sted, at jeg med velberaad Hu, for at kunne føre et Angreb, havde udeladt de Steder af Citatet, som jeg ikke havde taget med. Jeg maa maaske dog være fritaget for at blive beskyldt for at have gjort noget saadant for derigennem at faa en Vinding overfor Ministeren. Det vilde være meget dumt af mig, om jeg havde gjort det, thi jeg kunde da vide, at Ministeren nok skulde finde det. Nej, det har

jeg ikke gjort, og jeg siger, at det sidste, Ministeren citerede, beviser det, jeg har sagt i min første Tale. Der staar i Skrivelsen, at der maa være Adgang for Skolekommissionen og dennes enkelte Medlemmer til ogsaa udenfor de aarlige Eksaminer at komme til Stede i Skolerne og gøre sig bekendt med Undervisningen o. s. v. Her er givet en almindelig Tilladelse, men nu paastaar Ministeren, at denne almindelige Tilladelse indskrænkes til at gælde et bestemt Tilfælde i det, han citerede. Det benægter jeg og skal bevise, at det ikke forholder sig saaledes. Ministeren sagde, at denne almindelige Tilladelse gjaldt kun, naar der var ansat en ny Lærer ved Skolen, men det er en Fortolkning af Skrivelsen, der gaar stik imod dens Ordlyd. Der staar saaledes i det Stykke, Ministeren citerede: „Uden en saadan Beføjelse vilde Skolekommissionen i givet Tilfælde, f. Eks. hvor der er antaget en ny Lærer ved Skolen, være ude af Stand til at afgive det ovennævnte Skøn, hvad der igen vilde have Skolens Udelukkelse fra Tilskud til Følge“. Nu paastaar Ministeren, at ved de Ord, jeg her læste op, er Tilladelsen indskrænket til kun at gælde det Tilfælde, at der er antaget en ny Lærer, men jeg paastaar, at dette ikke er rigtigt. Ministeren har glemt, at der staar: „f. Eks.“, og det viser klart, at der ogsaa kan være andre Tilfælde, hvor Skolekommissionen og dens enkelte Medlemmer har Adgang til Skolen. Ud fra det Standpunkt, som Ministeren hævdede, rettede han saa et voldsomt Angreb paa mig. Jeg maa maaske have Lov til — med den højtærede Formands Tilladelse — ganske kort at oplæse et Afsnit af Ministerens Tale. Ministeren sagde: „Dette er netop det springende Punkt i Skrivelsen, og det er ikke ærligt at referere en Skrivelse paa en saadan Maade, at man tror, det drejer sig om en almindelig Udtalelse, naar Skrivelsen gælder et bestemt enkelt Tilfælde“. Det, Ministeren her siger, paastaar jeg er ikke rigtigt. Nej, det sidste Stykke beviser netop, at der er givet en almindelig Tilladelse til Skolekommissionens Formand og dens Medlemmer, og man har kun til sidst nævnt et Eksempel — et Eksempel blandt mange. Det kommer Ministeren til at lade staa. Og naar Ministeren rettede et voldsomt Angreb paa mig for uærlig Refereren, kunde jeg for Resten ønske, at Ministeren gjorde mig en Undskyldning, thi her har han ganske givet gjort mig Uret. Men jeg hævder fremdeles, at denne Del af Skrivelsen er i Mod-